

SWiPE

Successful
Wildlife Crime
Prosecution
in Europe.

Stíhanie trestných činov proti voľne žijúcim druhom

A European overview about interventions' structure, interagency collaboration and investigation methodologies

Prehľad o štruktúre zásahov, medzirezortnej spolupráci a metodikách vyšetrovania na európskej úrovni

OBSAH

Organizácie zaoberajúce sa trestnými činmi proti voľne žijúcim druhom

- organizácie na úrovni EÚ
- agentúry, dobrovoľnícke organizácie a MVO
- platformy
- vzdelávacie agentúry a partnerstvá

➤ **Investigatívne metódy**

- Zhromažďovanie spravodajských informácií - Intelligence Gathering
- Finančné vyšetrovanie / šetrenie - Financial Investigations
- Utajené vyšetrovacie techniky
- Forezná veda/ Kriminalistika

➤ **Investigatívne nástroje**

- Databázy o nezákonnom obchode

Organizácie na úrovni EÚ - Siete odborníkov z oblasti životného prostredia

- **ENPE:** Európska sieť prokurátorov pre životné prostredie

- **IMPEL:** Sieť Európskej únie pre implementáciu a presadzovanie environmentálneho práva (inšpektori)

- **EUFJE:** Fórum sudcov Európskej únie pre životné prostredie (sudcovia)

- **EnviCrimeNet:** Európska sieť pre trestné činy proti životnému prostrediu (polícia a iní úradníci zodpovední za presadzovanie práva)

Agentúry, dobrovoľnícke skupiny a MVO

INTERPOL - International Crime Police Organization

- spravuje 19 policajných databáz s informáciami o trestných činoch a zločincoch (od mien a odtlačkov prstov až po ukradnuté pasy) a umožňuje všetkým členským krajinám zdieľať a mať prístup k súvisiacim údajom a dokumentom v reálnom čase
- ponúka krajinám technologickú a operačnú podporu, ako napríklad podporu pri vyšetrovaní v oblasti forenznej analýzy a pomoc pri hľadaní pohrešovaných osôb po celom svete
- podporuje spoluprácu, umožňuje polícii v rôznych krajinách spolupracovať priamo a to aj v prípade krajín, ktoré nemajú nadviazané diplomatické vzťahy
- koordinuje siete policajtov a odborníkov z rôznych oblastí trestnej činnosti, ktorí sa stretávajú prostredníctvom pracovných skupín a konferencií s cieľom vymieňať si skúsenosti
- vytvoril komunikačný systém s názvom I-24/7, ktorý umožňuje bezpečnejšie spojenie všetkých členských krajín s generálnym sekretariátom
- ponúka školenia pre úradníkov, ktorí chcú zlepšiť svoje know-how

INTERPOL sa zaoberá tromi globálnymi problémami:

- boj proti terorizmu
- počítačová kriminalita
- organizovaný a vznikajúci **zločin**

Úradníci pracujúci v každej špecializovanej oblasti trestnej činnosti vykonávajú spolu s členskými krajinami rôzne činnosti. Môže ísť o podporu pri vyšetrovaní, operácie v teréne, odbornú prípravu a vytváranie sietí.

INTERPOL koordinoval niekoľko operácií, ktoré úspešne priviedli páchatel'ov pred súd, rozbili siete stojace za touto trestnou činnosťou a viedli k zhabaniu ton nezákonných produktov: Project Predator (Asian big cats, 2010), Project Wisdom (Elephants and rhinoceros), Operation Thunderstorm (illegal trade in wildlife and timber, 2018)

Agentúry, dobrovoľnícke skupiny a MVO

EUROPOL - Agentúra EÚ pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva

- Agentúra EÚ pre presadzovanie práva, ktorá podporuje koordináciu činností medzi vnútroštátnymi inštitúciami a zároveň vykonáva vlastné vnútroeurópske a medzinárodné operácie.
- Činnosti Europolu v tejto oblasti zahŕňajú **podporu spoločných inšpekcií, operatívnych stretnutí, operatívnych činností a širokú škálu podpory vnútroštátnych orgánov, pokiaľ ide o zručnosti a znalosti, ako aj finančné zdroje**. Medzi najdôležitejšie oblasti, v ktorých sa agentúra angažuje, patrí počítačová kriminalita, finančné a cezhraničné vyšetovanie.
- Europol je tiež zodpovedný za **aplikáciu na bezpečnú výmenu informácií (SIENA)**, ktorá je jedným z najpoužívanejších nástrojov na výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi EÚ, a významne sa podieľa na strategickej koordinácii opatrení proti trestnej činnosti v oblasti životného prostredia, pričom zabezpečuje (informáciami?) aj stály sekretariát siete EnviCrimeNet.

Agentúry, dobrovoľnícke skupiny a MVO

EUROJUST - Agentúra EÚ pre spoluprácu v oblasti trestného súdnictva

- Agentúra sa zameriava na koordináciu práce **vnútroštátnych justičných orgánov v oblasti závažnej organizovanej cezhraničnej trestnej činnosti.**
- podporuje vnútroštátne orgány pri definovaní stratégie riešenia nadnárodných prípadov, pričom sa zameriava aj na prekonávanie prekážok, ako je nesúlad medzi rôznymi vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo nedostatočná špecializácia sudcov a prokurátorov;
- poskytuje poradenstvo o tom, ktoré nástroje a prostriedky medzinárodnej justičnej spolupráce sa majú uplatňovať, ako napríklad vzájomná právna pomoc a európske vyšetrovacie príkazy (dva najčastejšie používané nástroje), ako aj spoločné vyšetrovacie tímy (JIT) a európske zatykače;
- uľahčuje výmenu informácií a komunikáciu medzi rôznymi orgánmi (okrem iného súdnymi, orgánmi činnými v trestnom konaní a správnymi orgánmi), pracuje na širokom spektre tém, pričom jej definícia prípadov environmentálnej trestnej činnosti zahŕňa aj nelegálne stavebné práce.

Agentúry, dobrovoľnícke skupiny a MVO

FRONTEX - Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž

- agentúra, ktorej úlohou je podporovať orgány presadzovania práva členských štátov a niektorých nečlenských krajín EÚ pri kontrolách hraníc a činnostiach súvisiacich s návratmi. **return activities.**

Platformy

EMPACT - Európska multidisciplinárna platforma proti hrozbám trestnej činnosti

EMPACT je hlavným nástrojom EÚ pre štruktúrovanú multidisciplinárnu operačnú spoluprácu v boji proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti vrátane trestnej činnosti proti životnému prostrediu, ktorú riadia členské štáty a podporujú inštitúcie, orgány a agentúry EÚ v súlade s ich príslušnými mandátmi.

Zavádza integrovaný prístup k vnútornej bezpečnosti EÚ, ktorý zahŕňa opatrenia od kontrol na vonkajších hraniciach, policajnej, colnej a justičnej spolupráce až po riadenie informácií, inovácie, odbornú prípravu, prevenciu a vonkajší rozmer vnútornej bezpečnosti, ako aj prípadné verejno-súkromné partnerstvá.

[For more information: https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/empact](https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/empact)

Vzdelávacie agentúry a partnerstvá

Agentúry pre odbornú prípravu sú organizácie EÚ a medzinárodné organizácie, ktoré ponúkajú špecializované kurzy odbornej prípravy pre účastníkov reťazcov presadzovania práva.

CEPOL - Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva.

Ponúka špecializované jednotky odbornej prípravy v oblasti environmentálnej trestnej činnosti.

EJTN - Európska justičná vzdelávacia sieť. Poskytuje odbornú prípravu pre začínajúcich sudcov a niektoré druhy priebežnej odbornej prípravy. Ponuka v oblasti životného prostredia je obmedzená, ale je veľmi všeobecná.

ICCWC - Medzinárodné konzorcium pre boj proti trestnej činnosti vo voľnej prírode. Ponúka širokú škálu školení pre všetkých členov reťazca presadzovania práva, aj keď sa zameriava na odhaľovanie. Väčšina kurzov je určená orgánom presadzovania práva a hraničnej kontroly.

Intelligence Gathering - Zhromažďovanie spravodajských informácií

Finančné vyšetovanie

Finančné aspekty trestného činu je možné rozdeliť na:

1. **Obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi za peniaze** -> počiatočná investícia, priebežná správa výnosov z trestnej činnosti, pranie špinavých peňazí a pohyb ziskov sú podstatnými časťami obchodovania
2. **Obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi ako životný štýl** (najmä ak sa vykonáva nepretržite) -> prostriedky a metódy nákupu

Utajené vyšetrovacie techniky

- využívanie tajných operácií
- kontroly dodávok kontrabandu voľne žijúcich druhov -> používajú sa vtedy, keď sa orgány presadzovania práva rozhodnú povoliť, aby sa zásielka, o ktorej je známe alebo existuje podozrenie, že obsahuje voľne žijúce druhy nezákonného pôvodu, naďalej prepravovala z jednej krajiny do druhej za "kontrolovaných" podmienok.
- môže sa spustiť, keď príslušníci orgánov presadzovania práva fyzicky zistia alebo sa inak dozvedia o častiach zvierat alebo rastlinách zjavne nezákonného pôvodu
- vedú k identifikácii účastníkov v celej sieti nelegálnej distribúcie
- využívanie internetového dohľadu -> v roku 2012 bol vyvinutý automatizovaný systém digitálneho dohľadu na monitorovanie správ o nezákonne obchodovaných voľne žijúcich druhoch a produktoch na internete

Forezná veda/ Kriminalistika

- využívanie vedy a techniky na zisťovanie nelegálneho obchodovania s voľne žijúcimi druhmi
- Foreznú vedu možno rozdeliť na dva typy techník:
  - forezné techniky používané na pomoc pri identifikácii alebo určení pôvodu druhov a
  - forezné techniky používané na spojenie podozrivých osôb alebo predmetov s trestným činom.
- Forezné metódy závisia od povahy údajného trestného činu a zahŕňajú identifikačné a morfológické štúdie, mikroskopiu, patologické štúdie, testy DNA, toxikológiu, analýzu dokumentov.
- Forezné vedy potrebujú príslušné laboratóriá a vybavenie, kvalifikovaný a vyškolený personál v súlade s foreznými normami.

Databázy o nezákonnom obchode

- Databázy o nezákonnom obchodovaní sú digitálne databázy, ktoré sledujú aspekty nezákonného obchodu s voľne žijúcimi druhmi.
- Aj keď sú moderné databázy flexibilnejšie a zahŕňajú vstupy z viacerých zdrojov, väčšina z nich je obmedzená dobrovoľnými príspevkami krajín alebo majú zastarané údaje, prípadne prísne obmedzenia týkajúce sa ochrany osobných údajov a používania.

Databáza **EU-TWIX** bola vytvorená na pomoc vnútroštátnym orgánom presadzovania práva, vrátane riadiacich orgánov CITES a prokurátorov, pri odhaľovaní, analyzovaní a monitorovaní nezákonných činností súvisiacich s obchodovaním s faunou a flórou, na ktoré sa vzťahujú nariadenia EÚ o obchode s voľne žijúcimi druhmi

WILDLIFE TRADE PORTAL o obchode s voľne žijúcimi druhmi (**Wildlife Trade Portal**) je komplexné otvorené úložisko údajov o záchytoch voľne žijúcich druhov a interaktívny nástroj, ktorý zobrazuje otvorené údaje organizácie TRAFFIC o záchytoch a incidentoch